

Begrotings- richtprijzen voor **peer** wederom gunstig

Het vijfjaarlijks gemiddelde van appels en peren geeft voor Conference een trend naar een hoger gemiddelde, bij de andere rassen is dat echter niet overal het geval. Hierin zijn de hoge prijzen van dit moment niet inbegrepen. De berekende defensieve begrotingsrichtprijzen sluiten aan op de verwachte marktontwikkelingen volgens de Commissie Begrotingsrichtprijzen.

BART VAN DER SLUIS, WUR, BART.VANDERSLUIS@WUR.NL

Voor Conference werden het afgelopen seizoen hogere prijzen behaald. Foto: NFO

Onlangs heeft de Commissie Begrotingsrichtprijzen de begrotingsrichtprijzen vastgesteld. Voor vooral de traditionele appelrassen (Jonagold, Golden Delicious, Boskoop) bleek de prijsontwikkeling niet gunstig te zijn. En dat is zorgelijk in tijden waarin de kosten alleen maar stijgen. De bedrijven die deze rassen telen, worden het meest getroffen door de lagere prijzen.

Echter ook modernere rassen als Kanzi, Junami en Wellant laten dalende productiecijfers zien en ook voor deze rassen staan de prijzen in sommige jaren onder druk. In zijn algemeenheid staan deze rassen er wel beter voor dan de standaard rassen. Lastig is dat deze appels in bepaalde jaren net niet aan de hoge kleur- en kwaliteitseisen voldoen, en dan afgezet moeten worden als schilappels. De positie van Maribelle is daarentegen stabiel. De situatie voor peren ziet er rooskleurig uit. Naast de gunstige prijsontwikkeling zijn ook de productiecijfers voor de meeste rassen goed, en ook de concurrentiepositie ten opzichte van het buitenland is gunstig. In Nederland zijn de productieomstandigheden goed en er kan een goede kwaliteit geplukt worden. Dit heeft is op zijn beurt weer een gunstig effect op de vraag en prijsvorming.

Prijsontwikkeling appels

De begrotingsrichtprijs voor Elstar is met 5 cent/kg gedaald, en ligt nu op 63 cent/kg. Dit komt door de matige prijs van het afgelopen seizoen, maar ook doordat het gunstige seizoen 2017/2018 niet meer meegeenomen wordt in de berekening van het vijfjaargemiddelde. De andere standaard rassen (Golden Delicious, Jonagold-mutanten en Boskoop) blijven ongeveer op het niveau van de lage prognoseprijs van het vorige jaar. Toch weet Elstar ten opzichte

van de andere traditionele rassen steeds 'bij' te blijven door vernieuwingen in mutanten.

De prijs van Wellant is maar liefst met 11 cent naar beneden bijgesteld. Oorzaak is dat het volume Wellant te groot is voor de huidige afzet. Duitsland bijvoorbeeld neemt minder Wellant af, doordat de productiecapaciteit van het ras daar steeds verder toeneemt.

Voor de clubrassen zijn de begrotingsrichtprijzen gebaseerd op de uitbetaalprijs onder merknaam en een vastgestelde pack out. Meestal is dit 75%. De Commissie volgt hierin de ontwikkelingen in de markt zo nauwkeurig mogelijk. Bij sommige rassen is een lagere pack out gerechtvaardigd en worden reële productiecijfers gebruikt. Voor Kanzi bedraagt het vijfjaargemiddelde over de afgelopen jaren 105,2 cent per kilo. En bij een pack out van 75% is de richtprijs vastgesteld op 82 cent per kg, 3 cent minder dan vorig jaar. Voor Junami geldt dezelfde rekensystematiek; ook bij dit ras daalt de richtprijs (- 6 cent/kg) naar 63 cent/kg. De richtprijs voor Lola/Maribelle is vooral gebaseerd op de prijs van Maribelle en een pack out van 69%. Maribelle komt uit op een stabiele richtprijs van 77 cent per kilo.

Prijsontwikkeling peren

De begrotingsrichtprijs voor Conference stijgt met 3 cent, naar 64 cent per kilo. Voor dit ras werden het afgelopen seizoen hogere prijzen behaald. Doyenné du Comice en Beur-ré Alexander Lucas laten tegen de trend in een daling van 3-4 cent/kg zien. Dit komt ook doordat 2017/2018 niet meer meegeenomen wordt in de berekening van het vijfjaargemiddelde. Verder neemt ook het areaal van deze rassen steeds verder af en daarmee ook de productie. Voor Sweet Sensation - inclusief Sweet

Dored en Rode Doyenné van Doorn (klasse I&II) - bedraagt het vijfjaargemiddelde 92,9 cent/kg en komt bij een pack out van 73% uit op 84 cent per kg. Een redelijk stabiel ras, maar de productiviteit valt soms tegen. Dit blijkt ook uit de lagere ramingscijfers dit jaar. Voor Xenia wordt gerekend met een pack out van 83% en komt het gewogen gemiddelde wederom uit op 77 cent per kilo. De productie van dit ras neemt jaarlijks geleidelijk toe. De marktontwikkeling van Migo is inmiddels zo ver gevorderd dat ook van dit clubras cijfers gepresenteerd kunnen worden. Omdat gedetailleerde productiecijfers op dit moment nog missen, is dit jaar de pack out vastgesteld op 85%. Daarmee komt dit ras uit op een richtprijs van 85 cent/kg.

Hout- en celverkoop

Bij houtverkoop of bij verkoop van ongesorteerd product wordt geadviseerd de begrotingsrichtprijs zoveel mogelijk te baseren op historische bedrijfsgegevens. Als deze niet beschikbaar zijn, is de prijs voor houtverkoop de begrotingsrichtprijs minus 20 cent per kilo en bij celverkoop minus 10 cent per kilo. Vanwege de hogere energieprijzen en arbeidskosten zijn deze bedragen naar boven bijgesteld. Deze vermindering op de begrotingsrichtprijs is alleen bedoeld om duidelijk te maken dat hout- en celverkoop minder kosten met zich meebrengen. Het verschil tussen begrotingsrichtprijs en houtverkoopprijs is sinds vorig jaar dus toegenomen.

Werkwijze en belang cijfers

De basis voor de begrotingsrichtprijzen zijn de middenprijzen die het GroentenFruit Huis beschikbaar stelt. Aanvullend wordt bij grote afzetpartijen informatie verzameld en voor een aantal clubrassen bij de beheerders van deze clubrassen.

Voor het vijfjaarlijks gewogen gemiddelde worden de middenprijzen per jaar gewogen naar de totale hoeveelheid in kilo's van dat oogstjaar (CBS). Het gaat om de uitbetaalprijs per jaar van alle maten, de kwaliteitsklassen I en II over de afzetperioden heen.

Uitgangspunt bij het opstellen van de begrotingsrichtprijzen is dus het vijfjaarlijks gewogen gemiddelde van de prijs. Vorig jaar werd voor appel echter afgeweken van deze systematiek. Volgens de berekeningen hadden de appelprijzen hoger moeten zijn, maar de onzekere situatie door meer import vanuit Oost-Europa, zijn de prognosecijfers voor appel toen lager gehouden, vooral

voor de standaardrassen. Nu de nieuwe prijscijfers van het laatste seizoen bekend zijn, blijkt dat een gerechtvaardigde keuze. De standaard systematiek is nu weer gebruikt en de nieuw vastgestelde begrotingsrichtprijzen sluiten nu weer aan op de vijfjaargemiddelden.

In het afgelopen jaar was de prijs van met name het hoofdras Conference hoog. De prijzen van de andere standaard rassen waren lager dan die van het voorgaande jaar. Met bovendien het wegvallen van het gunstige jaar 2017/18 in de berekening worden de richtprijzen van deze rassen tegen de trend in op een lagere prijs vastgesteld.

De Commissie Begrotingsrichtprijzen

stelt de begrotingsrichtprijzen voor de lange termijn vast. De begrotingsrichtprijzen zijn bedoeld voor financiële berekeningen, zoals meerjarenprognoses voor financiering van een liquiditeitstekort of een investering. Hiervoor is een inschatting nodig van de prijs op de lange termijn. Daarbij gaat de voorkeur altijd uit naar cijfers van het eigen bedrijf, omdat de bedrijfsresultaten tussen bedrijven sterk uiteen kunnen lopen. Als er onvoldoende bedrijfseigen cijfers zijn, kunnen de begrotingsrichtprijzen worden gebruikt. De Commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de NFO, Rabobank Nederland, ABN-AMRO, Delphy, LTO, VLB, RVO en WUR. ●

Tabel: Gewogen gemiddelde uitbetaalprijzen over de afgelopen vijf afzetseizoenen en begrotingsrichtprijzen appel en peer voor de lange termijn.

	Klasse	2017/2018 t/m 2021/20221	2018/2019 t/m 2022/2023 1	2018/2019 t/m 2022/2023 incl. industrie en schil 2	Prijsprognose lange termijn vorig seizoen	Prijsprognose lange termijn nieuw seizoen
		cent/kg	cent/kg	cent/kg	cent/kg	cent/kg
Appels						
Elstar	I+II	68,9	62,6		68	63
Golden Delicious	I+II	50,6	47,5		45	48
Jona Prince 3	I+II	56,4	51,8		50	52
Boskoop	I+II	65,4	58,1		59	58
Junami 4	I	85,5	79,8	63,2	69	63
Kanzi 4	I	107,2	105,2	82,3	85	82
Wellant	I+II	70,7	60,1		71	60
Maribelle 5		99,2	104,3	77,3	77	77
Peren						
Beurré Alexander Lucas	I+II	38,9	35,5		39	36
Conference	I+II	61,4	64,2		61	64
Doyenné du Comice	I+II	64,8	60,9		65	61
Sweet Sensation 6	I+II	92,0	92,9	84,1	83	84
Xenia 7	I+II	80,9	81,0	77,0	77	77
Migo 8	I		99,4	85,4		85

¹ Naar oogst gewogen gemiddelde bruto uitbetaalprijzen over de genoemde seizoenen, exclusief btw (bron: GroentenFruit Huis en andere afzetorganisaties).

² De prijs voor industrie en schil wordt jaarlijks berekend op basis van het ongewogen vijfjaarsgemiddelde (bron: GroentenFruit Huis).

³ Samenvoeging Jonagold & mutanten, Jonagored grootste deel van de productie bestaat uit Jona Prince

⁴ Begrotingsrichtprijs gebaseerd op de prijs van klasse I en een pack-out van 75%.

⁵ Gebaseerd op de prijs van Maribelle, gemiddelde pack-out van 69%.

⁶ Sweet Sensation, Sweet Dored en Rode Doyenné van Doorn (klasse I & II), pack-out 73%, reële productiecijfers The Greenery.

⁷ Klasse I & II, reële productiecijfers Xenia Europe, pack-out 83%.

⁸ Begrotingsrichtprijs gebaseerd op de prijs van klasse I en een gemiddelde pack-out 85%.